

Posudek bakalářské práce Lucie Žákové: Jak se pečovatelská služba podílí na kvalitě života seniorů. Univerzita Pardubice 2019.

Hlavní výzkumnou otázkou práce můžeme číst již v samotném nadpisu. Autorka svůj výzkum prováděla v jedné z lokálních charit a domovech seniorů, o které sociální služba pečovala. V práci se nejprve obsáhle věnuje tématu vymezení stáří a jeho periodizaci a vhodně podotýká, že stáří je do velké míry sociálně konstruováno. Na str. 10 tvrdí, že na stáří bylo i v minulosti negativně nahlíženo, o čemž by se dalo polemizovat. Zmiňuje dále antropologii stárnutí, která v současné době dává hlas marginalizované seniorské populaci. Zejména se však zabývá konceptem kvality života. I přes jeho jistou problematičnost ve smyslu definice a měření, kterou zmiňuje, pro ni tento představuje výchozí optiku, skrze kterou zkoumá působení sociálních pracovníků. Popisuje stručně vývoj péče o seniory a zasazuje svůj výzkum i do kontextu zkoumání organizací a liniových pracovníků. Literatura, ze které čerpá, je poměrně rozsáhlá, i když přednost mají spíše neantropologické publikace. Ne vždy je vysvětlování konceptů plynulé a dochází i k návratům a tematickému přeskokování (např. pasáže o validaci ze str. 18 nebo vložení textově nepropojené definice od Mühlpachra do souvislé citace Dannefera a Phillipsona na str. 19).

Autorka absolvovala stáž v charitě a terénní výzkum prováděla u pěti klientů. Rozhovor provedla též s ředitelkou pobočky. V rámci metodologie jsem nezaznamenala zmínku o délce trvání výzkumu, ale vzhledem k jistě hloubce dat nepředpokládám, že by výzkum byl „odbytý“ v krátkém čase. S mnoha seniory, které mohla studentka navštívit, nebylo možné jednoduše komunikovat vzhledem k jejich zdravotnímu stavu, tudíž jsou popsány spíše postupy a kontexty péče a rodinné situace jednotlivých seniorů. Popisy péče jsou zpracovány citlivě.

Autorka dochází k závěru, že pro kvalitu života je jednou z nejdůležitějších služeb psychická podpora, kterou přináší pravidelná komunikace a sociální kontakt s pečovatelkami. Pracovnice se stávají i jistou součástí „rodiny“ klientů. Zajímalo by mě, zda je tato služba i oficiálně definovaná v individuálním plánu, nebo je její důležitost systémem péče podceňována. Autorka si všímá i toho, že pracovní postupy vždy neodpovídají standardům, ale děje se tak často i v zájmu zkvalitnění a zindividualizování péče o konkrétního seniora – tedy paradoxně snaha o vyšší kvalitu vede k porušení předpisů. Autorka popisuje i řadu problémů, se kterými se organizace potýká, např. nedostatek pracovníků a financí. Tyto problémy se pak promítají i do kvality péče. Práce je zakončena několika návrhy na zlepšení kvality péče. V závěru autorka nepřekvapivě konstatuje, že čím je senior závislejší, tím více organizace ovlivňuje jeho kvalitu života, přesto si myslím, že se autorce povedlo přispět k tématu několika podnětnými postřehy.

Práce s citacemi je vhodná, jazyková úroveň obстойná, překlepů minimum.

Práci doporučuji k obhajobě s návrhem hodnocení velmi dobře, tedy C.

V Praze, dne 17. 1. 2020,

Hana Sýnková